

INRICHTINGSPLAN LINIEDIJK - HULST

Deel van Staats-Spaanse Linies

De Liniedijk - officieel de Linie van Communicatie genoemd - maakt deel uit van de Staats-Spaanse Linies. De Liniedijk is een verbindend element vanaf de vesting van Hulst tot aan de Scheldekust.

Begin jaren '70 is de Liniedijk, inclusief Fort Moerschans, opgenomen in de lijst met Rijksmonumenten. Op dit moment is het Rijksmonument, door meervoudig gebruik en beperkt beheer, niet meer in een optimale staat van instandhouding.

Enquête naar knelpunten in gebruik

Tijdens de Coronapandemie gebruikten bewoners en bezoekers de Liniedijk intensiever. Dit leidde tot klachten. Daarom deden we in 2022 een enquête naar het gebruik van de Liniedijk. 681 personen vulden de enquête in. Dat waren zowel inwoners als bezoekers van onze gemeente. Ook organisaties vulden de enquête in.

Resultaten enquête

Het Instituut voor Omgevingskwaliteit bundelde in 2022 de resultaten van de enquête in een adviesrapport. Dit rapport focust enkel op de beheeraspecten. De Liniedijk is echter ook op het vlak van cultuurhistorie, recreatie, ecologie en landschap van grote waarde voor Hulst. Daarom ontwikkelden we een inrichtingsplan, waarin al deze aspecten zijn meegenomen. Vanwege zijn ligging als verbindend element tussen de Scheldekust en de vesting van Hulst, kan de Liniedijk ook invulling geven aan doelen uit het Toeristisch Ontwikkelplan 2022-2026 en van het Grenspark Groot Saeftinghe.

Referentie periode

De Liniedijk vertegenwoordigt 400 jaar aan Hulsterse geschiedenis. Het verdedigingsstelsel is eind 16^e eeuw aangelegd en werd tot begin 19^e eeuw gebruikt. Gedurende deze periode zijn aanpassingen gedaan aan de Liniedijk, waardoor deze er steeds anders uit heeft gezien. Voor het inrichtingsplan is daarom een historische referentie periode gekozen. Er is gekozen voor de periode van Hattinga - omstreeks 1750. Van deze periode zijn nauwkeurige tekeningen beschikbaar. Deze tekeningen vormen een kader voor de uitwerking van inrichtingsplan.

Inrichtingsplan

Het doel van het inrichtingsplan is om een hogere kwaliteit voor de Liniedijk te realiseren, waarbij:

- a. Cultuurhistorische waarden worden beschermd en beleefbaar worden gemaakt;
- b. Het gebied aantrekkelijk is voor verschillende type recreanten;
- c. De natuurwaarden en de landschappelijke waarden worden versterkt;
- d. Het gebied eenvoudig te beheren is.

Projectgebied

Het projectgebied strekt zich uit van de Koolstraat tot aan Fort Zandberg. Het gebied heeft een wisselende breedte. Het is smal bij de vesting, maar het waaiert uit aan de rand van het bebouwd gebied.

Inhoud

Het inrichtingsplan bestaat uit een uitvoeringsagenda en een projecttekening.

UITVOERINGSAGENDA

Binnen twee jaar

- Het gebied beter afsluiten voor gemotoriseerd verkeer;
- Nieuwe rustplaatsen (bankjes) inrichten in het gebied, afvalbakken plaatsen aan de rand van het gebied;
- De leefomgeving van bestaande poelen verbeteren door deze vrij te zetten en op te schonen;
- Niet van nature voorkomende planten in het gebied bestrijden;
- Gefaseerd en tijdig maaien. Oppervlakte te versralen beplanting vergroten;
- Nagaan of bestaande sloten in en rondom de bospercelen functioneel zijn;
- Ophangen duurzame nestkasten voor vleermuizen.

Twee tot vijf jaar

- Een volwaardige entreepoort voor het gebied realiseren aan de Koolstraat, met parkeervoorziening, informatiebord, bankje en afvalbak;
- De knooppuntenroute voor fietsers opwaarderen door een fietspad aan te leggen onderaan de Liniedijk. Het fietspad doortrekken tot aan Fort Zandberg;
- Een alternatieve en uitdagende route voor mountainbikers realiseren vanaf de Koolstraat tot aan de Kijkuitstraat, over bestaande paden;
- De dijklichamen van de Liniedijk en Fort Moerschans, tussen de Koolstraat en Fort de Rape, afsluiten voor fietsers en mountainbikers. Deze paden zijn enkel toegankelijk voor voetgangers;
- Het pad rond de Zandput afsluiten voor fietsers en mountainbikers. Dit pad is enkel toegankelijk voor voetgangers;
- Een doorsteek voor landbouwvoertuigen aanleggen over de Zeildijk. De Liniedijk verder afsluiten voor landbouwverkeer;
- Op de kruisingen aan de Kijkuitstraat en de Koolstraat een veilige oversteekplaats maken voor fietsers en wandelaars;
- De entree aan de Galgenstraat toegankelijk maken voor rolstoelgebruikers. Rolstoelgebruikers kunnen hun route vervolgen over het pad onderaan de Liniedijk;
- Een verbinding (trekvlot/brug) over watergang de Moerschans realiseren bij Fort Moerschans. Wandelaars kunnen via deze weg een doorsteek maken naar de Zestig Voet;
- Een natuurspeeltuin realiseren op het eerste redan bij de entreepoort aan de Koolstraat. Een redan is een versterking van het dijklichaam, bestaande uit twee wallen, die elkaar raken onder een hoek van 90 graden;
- Maatregelen treffen om de zichtbaarheid van de Liniedijk in het landschap te vergroten en tevens uitzicht te creëren vanaf de Liniedijk naar de polder. Over de volledige lengte de oever en sloot, onderaan de dijk, vrij maken van beplanting. De zuidkant van het dijklichaam open zetten. Op het eerste deel (Koolstraat - Fort Moerschans) zijn voor het openzetten maar beperkte maatregelen nodig. Op het tweede deel (Fort Moerschans -

Kijkuitstraat) is het openzetten meer werk, omdat de beplanting jonger is. Op het tweede deel (Fort Moerschans - Kijkuitstraat) tevens de redans vrij maken van beplanting;

- De populieren op de binnen gedeelten van de verdedigingswerken kappen;
- De randen van de Zandput afvlakken, waarbij we de struiken verwijderen;
- Op het zuiden gerichte bosranden regelmatig open zetten;
- Nieuwe poelen toevoegen in het gebied.

Vijf tot 10 jaar

- Fort Moerschans herinrichten, waardoor de beleving van het fort toeneemt. De gracht en de aarden wal maken we terug zichtbaar. De populieren op het fort kappen we;
- Het voormalig kasteel Maelstede in het landschap aanwijzen en informatie over het kasteel aanbieden;
- Het schootsveld terug inzichtelijk maken door een plas- en draszone (nat grasveld) te realiseren tussen watergang de Moerschans en het eerste deel van de Liniedijk (Koolstraat - Fort Moerschans). De plas- en draszone laten begrazen door vee. Een laarzenpad door de plas-en draszone realiseren.
Een schootsveld is het gebied voor een verdedigingslinie dat werd vrijgehouden van beplantingen of bebouwing om de vijand te kunnen beschieten. Om het extra moeilijk te maken voor de vijand werd het gebied tijdelijk onder water gelaten;
- Afvlakken oevers aan watergang de Moerschans. Op de oevers beplanting van 3 à 4 meter breed aanplanten;
- Zodra het schoolgebouw aan de Gildenstraat zijn functie verliest, kan het gebied herbestemd worden, waarbij ook de groenstructuur van de Liniedijk versterkt;
- Fort De Rape herinrichten, waardoor de beleving van de Linie in zijn geheel toeneemt.

ENTREE KOOLSTRAAT

UITVOERINGSPLAN LINIEDIJK

routes

- afsluiting voor gemotoriseerd verkeer
- fietspad
- voetpad
- pad voor landbouwvoertuigen
- mountainbike pad
- laarzenpad
- bestaande paden

landschap

- bos herstellen
- wal fort herstellen
- plas en draszone
- gracht fort uitgraven
- oevers opschonen
- fortificaties opschonen
- zoekgebied resten kasteel Maelstede

voorzieningen

- veilige overstekplaats
- verbinding over water
- natuurspeeltuin
- parkeerplaatsen
- belevingspunt
- afvalbak
- bankje

